

Den tyrkiske regering har til stadighed gjort gældende, at kampen mod PKK-terrorismen retfærdiggør en særlig lov om terroristbekæmpelse, som indebærer fravigelse af visse forfatningsbestemmelser om friheds- og menneskerettigheder.

Der hersker ikke tvivl om den internationale afstandtagen fra PKK-terrorismen. Denne afstandtagen deler Danmark sammen med sine europæiske partnere.

I september 1996 konstaterede Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol i en dom, at den tyrkiske stat i kampen mod PKK havde gjort sig skyldig i krænkelse af menneskerettighederne ved ødelæggelse af ejendom i det østlige Tyrkiet.

Vi må derfor fortsat påpege over for Tyrkiet, at en løsning på den kurdiske konflikt ved anvendelse overvejende af militære midler ikke er mulig. Det grundlæggende problem er en folkegruppes krav om ret til at give udtryk for sin kulturelle samhørighed. En sådan konflikt løses ikke med militære midler. Den kan kun løses ved dialog, hvor den tyrkiske stat anerkender kurderens ret til at udtrykke deres kulturelle identitet.

Vi opfordrer begge parter til at afstå fra voldsanvendelse og til at søge en demokratisk og fredelig løsning på det kurdiske spørgsmål i Tyrkiet under respekt af Tyrkiets territoriale integritet. Det synes nu, som om flertallet af kurderne er indstillet på, at opfyldelse af deres ønsker kan ske inden for rammerne af den tyrkiske stat.

Krænkelser af menneskerettighederne sker ikke alene som led i bekæmpelse af PKK-terrorisme. Krænkelser er udbredt over hele Tyrkiet. Talrige rapporter fra regeringer, internationale organer og menneskerettighedsorganisationer viser, at menneskerettighedssituationen i Tyrkiet ikke er forbedret, tværtimod.

Regeringen har tilkendegivet sin store beklagelse heraf både bilateralt og i EU-sammenhæng og senest sammen med de nordiske lande på det nordiske udenrigsministermøde i Oslo i går og i forgårs.

Den tyrkiske regering fremsatte i slutningen af 1996 nogle forslag i parlamentet til forbedring af menneskerettighedssituationen, herunder forslag om forkortelse af varigheden af varetægtsfængslinger. Dette skulle være et middel til at standse udøvelsen af tortur fra politiets side. Disse forslag blev tydeligvis fremsat under indtryk af voksende international kritik. Især den

tyrkiske udenrigsminister synes at have forståelse for, at en væsentlig forbedring i menneskerettighedssituationen er en forudsætning for Tyrkiets nærmere tilknytning til EU.

Fra dansk side har vi hilst disse tyrkiske forslag velkommen, men vi har samtidig understreget behovet for yderligere og mere vidtgående skridt. På linje hermed understregede Det Europæiske Råd på sit møde i Dublin i december 1996 nødvendigheden af, at Tyrkiet i sammenhæng med et nært partnerskab med EU overholdt de højeste standarder på menneskerettighedsområdet.

Forsøg på at få det tyrkiske parlament til at fremskynde behandlingen af forslagene om varetægtsfængsling ser ikke ud til at være lykkelige. Parlamentet har tilsyneladende ikke ønsket at give behandlingen af forslagene prioritet. Dette giver anledning til yderligere bekymring. Det bekræfter en formodning om, at bestræbelserne på demokratisering og sikring af respekt for menneskerettighederne står for lavt på den politiske dagsorden i Tyrkiet.

Menneskerettighedssituationen er således stadig meget utilfredsstillende. Regeringen vil fortsat gøre dette klart for den tyrkiske regering. Vi vil fremholde, at for Danmark er det konstante arbejde for demokrati og menneskerettigheder en fast bestanddel af vor udenrigspolitik. Det har regeringen understreget ved sin nylige beslutning om at lade Den Europæiske Menneskerettighedskommission undersøge vor klage om, at en dansk statsborger i sommeren 1996 blev udsat for tortur, mens han var i det tyrkiske politis varetægt.

Vi har samtidig bedt kommissionen om at undersøge, om anvendelse af sådanne metoder er en udbredt praksis hos de tyrkiske myndigheder med henblik på at fremkalde tilståelser under svære lidelser.

Regeringen har over for den tyrkiske regering dybt beklaget forbudet mod indrejse i Tyrkiet for to medlemmer af Folketinget og tre andre personer, der arbejder for at fremme menneskerettighederne i Tyrkiet. Jeg beklager, at den tyrkiske regering endnu ikke har imødekommet min opfordring til at ophæve indrejseforbudet. Vi vil selvsagt fortsætte bestræbelserne på at få forbudet ophævet.

Ved Danmarks medlemskab af EF i 1973 var Fællesskabets associeringsaftale med Tyrkiet fra 1964 en del af det retsgrundlag, som Danmark tiltrådte. Aftalen indeholder perspektivet om medlemskab på et senere tidspunkt. Tyrkiet har